

SPROG & SAMFUND

Nyt fra
Modersmål-Selskabet
28. årgang nr. 3
September 2010

**Indhold: Prisfest 3 · Tale til Susse Wold 5 · Takketale 6 · Mange slags dansk 8 · indlæg 10
Nyt om bøger 11 · Notitser 14 · Nekrolog 15 · Invitation 16**

Prisen

Modersmål-Selskabet stræber efter til sine prisfester at finde lokaler, der selv taler et levende og inspirerende sprog. Her kunne ingen omgivelser være mere egnede end Riddersalen på Frederiksberg, hvor Susse Wold den 1. september modtog årets Modersmål-Pris. Som en scenisk parallel til Teatermuseet, der var rammen om Nikoline Werdelins pris for tre år siden, vidner Riddersalens mange forskudte og hyggeligt møblerede krummelurerum med lavt til loftet og højt til inspirationen om Jytte Abildstrøms energiske ledelse gennem 40 år, og Selskabets medlemmer, der mødte frem i stort tal, trodsede fysik og gymnasticerede sig adræt op og ned ad trapper med glas og sandwich, mens prisvinderen som ventet strålede under sin korte tilstedeværelse. Referat og taler inde i bladet.

I dette nummer tager de ordbogskyndige Loránd-Levente Pálfi og Christian N. Eversbusch afsked med Politikens Nudansk Ordbog, der har set sin sidste udgave i bogform og nu overgår til andet forlag og et liv i elektronikken. Udviklingen er uundgåelig. Det er nemt, hurtigt og billigt, når der skal opdateres, og de kommende generationer er kun fortrolige med at hente alle oplysninger på nettet og på cd. Men der betales også en pris. Tabt bliver glæden ved at sidde med et gedigent bogværk i hånden og blade sig fordybende frem til stadig flere informationer, der fæstner sig anderledes end ved det hastige blik hen over skærmen. Det æstetiske velvære byttet ud med kold teknik. Effektivt og enkelt. Kulturløst på en måde.

M.B.

SPROG & SAMFUND

er medlemsblad for Modersmål-Selskabet og udsendes i 4 numre årligt. Abonnement for ikke-medlemmer 90 kr.

Oplag: 1000 eksemplarer.

BLADUDVALG:

Henrik Munck (formand)
Ingrid Carlsen, Adam Hyllested,
Jørgen Christian Wind Nielsen

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR:

Michael Blædel
Lyngfeldtsvej 17,
3300 Frederiksværk
tlf. 47 74 62 61
michael@blaedel.dk

LAYOUT:

Martin Sand Pæevalu

REPRO OG TRYK:

Clausen Offset
ISSN 0108-433 X

Artikler, der offentliggøres i Sprog & Samfund, tegner ikke nødvendigvis Selskabets holdning. Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Modersmål-Selskabet har til formål at virke for bevarelse og udvikling af modersmålet som en grundlæggende forudsætning for dansk kultur og folkestyre. Dette tilstræbes ved:

1. At vække forståelse for betydningen af en klar, udtryksfuld og varieret anvendelse af sproget i tale og skrift – med respekt for dialekterne
2. At formidle kendskab til forskning og uddannelse vedrørende det danske sprog.

Medlemskontingent er 225 kr. årligt, for uddannelsessøgende og pensionister 150 kr. (Portogebyr – udlandet: 50 kr.)

Giro (netbank: reg.nr. 9570) kt.nr. 667 6901
CVR-nr. 7682-4215

Bank: reg.nr. 7853, kontonr. 103 5729

Ny hjemmeside: www.modersmaalselskabet.dk
Gammel hjemmeside: www.modersmaal.dk
Facebook: Modersmål-Selskabet

MODERSMÅL-SELSKABETS BESTYRELSE:

FORMAND:

Translatør, cand. interpret.
Jørgen Christian Wind Nielsen,
Mylus Erichsens Allé 27, 2900 Hellerup,
tlf. 3962 2720, e-post: jcn@modersmaalselskabet.dk

NÆSTFORMAND:

Cand.oecon. Henrik Munck,
tlf. 4495 2243, e-post: hm@modersmaalselskabet.dk

KASSERER:

Cand.stat. Kirsten Fenger,
Skandrups Allé 37, Hareskov, 3500 Værløse,
tlf. 4498 1650, e-post: kf@modersmaalselskabet.dk

ØVRIGE BESTYRELSE:

Cand.mag. Katrine Bøgh Brixen,
tlf. 2065 8988, e-post: kbb@modersmaalselskabet.dk

Kontorassistent Ingrid Carlsen,
tlf. 6095 8802, e-post: ic@modersmaalselskabet.dk

Mag.art. Bent Pedersbæk Hansen,
tlf. 3647 4065, e-post: bp@modersmaalselskabet.dk

Mag.art. Adam Hyllested,
tlf. 3537 7730, e-post: ah@modersmaalselskabet.dk

Cand.mag. Gerda Thastum Leffers,
tlf. 4585 7644, e-post: gtl@modersmaalselskabet.dk

Seminarielektor Claus Tilling,
tlf. 3828 6648, e-post: ct@modersmaalselskabet.dk

SUPPLEANTER TIL BESTYRELSEN:

Kontorfuldmægtig Jacqueline Erichsen,
e-post: jae@modersmaalselskabet.dk

Folkeskolelærer Tina Jespersen
e-post: tj@modersmaalselskabet.dk

MODERSMÅL-SELSKABETS SEKRETARIAT:

Pia Wind
tlf. 2621 6782, e-post: sek@modersmaalselskabet.dk

Prisvindere på 1. række:

„Huset“s værtinde Jytte Abildstrøm, der tidligere på året modtog den store Reumert-pris, her flankeret af Bent Mejding og Susse Wold.

Det sproglige ridderslag

Henrik Munck refererer fra prisoverrækkelsen i Riddersalen, hvor skuespiller Susse Wold kom med i den eksklusive kreds af Modersmål-Prismodtagere

Det var på Frederiksberg på den første officielle efterårsdag den 1. september. På Lorrys facade skinnede Modersmål-Selskabets logo-banner i den stærke sensommersol. De mange interesserede bevægede sig mod indgangen til Jytte Abildstrøms Teater Riddersalen i Allégade. Ad den stejle udvendige og lidet handicapvenlige trappe op til 1. salen kom de ind i den særprægede teatersal. Publikum befolkede den umage samling af løse stole og pufefyldte sofarækker, mens dukkedronningen fra sidevæggens kongeloge overvågede arrangementet.

Skuespiller Susse Wold skulle efter prisoverrækkelsen videre til et andet arrangement, og selve overrækkelsesceremonien var derfor uden de traditionelle musikalske indslag og fællessange. I det sidste kvarter før formandens velkomst spillede pianist Vibeke Wibroe på teatrets nystemte klaver og fyldte teatterummet med kendte toner, mens publikum fandt på plads. Hele prisoverrækkelsen blev gennemført på under en halv time og blev nok den kor-

teste i Modersmål-Prisens 31-årige historie. Men var overrækkelsen kvantitativ kort i minutter, var den til gengæld kvalitativ høj i sproglig oplevelse.

Modersmål-Selskabets formand Jørgen Christian Wind Nielsen motiverede valget af Susse Wold som årets prismodtager med en kort opremsning af hendes mange stjerneverker inden for teater, film, radio og fjernsyn. Lige fra glansrollen som Amanda i teaterstykket „Privatliv“ i samspil med ægtefællen Bent Mejding på dansk og på svensk med Karl Julle (undskyld Jarl Kulle) til fremragende tolkninger af Karen Blixen og H.C. Andersen har hun været en sproglig rollemodel. Senest har hun i sin anmelderroste erindringsbog „Fremkaldt“ også vist sine sproglige talenter som forfatter. Formanden bad Susse Wold komme på scenen for at modtage prisen, og hun trådte elegant op ad de tre stejle trin galant støttet af Bent Mejding. Formanden overrakte diplom, check og blomster i fotografernes blitzlys, inden Susse Wold gik på talerstolen og takkede for prisen.

I en kort tale, der kan læses på de følgende sider, tog hun udgangspunkt i Modersmål og Fædreland og forbindelsen mellem sprog og land. Hun havde opmærksomt lyttet til rådene fra elevskolens talepædagog, men efterhånden var det, ligesom når man har lært at køre bil – man tænker ikke længere over hvert skridt – det kommer bare af sig selv. Og så demonstrerede Susse Wold på smukkeste vis sit sprog-talent ved at slå mikrofonen til side og med sin klare teater-røst fremføre H.C. Andersens 150-år gamle eventyr om Tepotten. Med sin dramatiske mimik og sit melodiske sprog gjorde hun eventyret lyslevende og beviste dermed, hvorfor H.C. Andersens tekst er kosmopolitisk og udødelig. Efter prisoverrækkelsen var der reception med vin og sandwich i teatrets snævre foyer og garderobe.

Modersmål-Selskabet har i de seneste år bestræbt sig på at finde rammer for overrækkelsen af Modersmål-Prisen, som har relationer til prismodtageren, og det var også tilfældet i år. Susse Wold og Bent

Riddersalen fik ny facade i dagens anledning.

Mejding har i en årrække boet på Stægers Allé på Frederiksberg (som nabo til Dansk Sprognævns tidligere formand, professor Niels Davidsen-Nielsen), og det var også på Frederiksberg, at Susse Wold efter afslutningen af elevskolen i 1960 optrådte med Ungdommens Teater på Riddersalen og på Alléscenen (nu Betty Nansens Teatret).

I 1961 medvirkede Susse Wold i Helsingørrevyen sammen med Jytte Abildstrøm, der overtog ledelsen af det gamle teater Riddersalen i 1970. Der var således flere grunde til at vælge Riddersalen som ramme for prisoverrækkelsen, og Jytte Abildstrøm overværede selv arrangementet. Revymuseet, der holder til i Allégade 5 som nabo til Riddersalen, havde fundet tre fotografier frem fra Helsingørrevyen 1961 og leveret dem i plakattørrelse, så de kunne hænges op og præsentere prismodtageren i en yngre udgave og vise, hvorledes Susse Wold igennem de forløbne 50 år har bevaret sit smukke ansigt og sin elegante fremtræden ved siden af sine sproglige naturtalenter.

De særegne lokaler i Riddersalen blev hurtigt fyldt op.

Formanden, Jørgen Chr. Wind Nielsen, overrakte diplom og check til Susse Wold.

Stemmens vellyd og sprogets ægthed

Jørgen Chr. Wind Nielsens pristale til Susse Wold

God eftermiddag og velkommen.

Vores sprog forandrer sig hele tiden. Det skal både kunne beskrive og skabe det samfund vi lever i.

Men der er ingen lov der bestemmer at sproget skal blive ringere bare fordi det forandrer sig.

Det vil Modersmål-Selskabet gerne gøre opmærksom på, og derfor uddeler vi Modersmål-Prisen en gang om året.

Derfor er det en stor glæde at overrække Susse Wold prisen i år.

Susse Wolds karriere er smuk og spænder vidt. På store og små scener, i radio, i tv og på film. Den er ikke mindst båret af en fornem sprogbehandling i et stort galleri af roller.

Den sproglige omhu for en tekst hører med til den fulde indlevelse i en rolle, og her er Susse Wold suveræn.

Man kender hendes stemme på melodien og tonefaldet, der basalt har en mild sprødhed, men kan vokse op i et furioso, når de emotionelle storme blæser op på scenen. Og på de „hurtige rytmiske replikker“.

Scenesproget skal først og fremmest have klarhed uden at udtrykket på nogen måde overdrives. Det er en balancekunst at skabe overbevisning om dramatikerens budskaber både i dialogen og monologen.

Det sidste oplevede vi da Susse Wold spillede Portia i Erling Schroeders opsætning af Shakespeares „Købmanden i Venedig“ på Det Ny Teater.

Her er et af dramatikens højdepunkter i den scene, hvor den kloge og dejlige Portia forklæder sig som advokat og forsvarer Antonio i retten, da jøden Shylock kræver sit skålpund kød.

Hendes tale om barmhjertighed er ikke kold retorik, men en dybtfølt erklæring om medmenneskelighed. Som hun træder i karakter finder også hendes sprog et stærkere poetisk leje, og hun bliver kilden til alt, hvad stykket udstråler af ømhed og varme.

Hos Shakespeare skal rollen ikke kun spilles, den skal også tales med en rigdom af nuancer som kun en scenesprogets mester behersker.

Det viste Susse Wold allerede, da hun spillede Ofelia i „Hamlet“ på Ungdommens Teater, og da hun var en træk og lunefuld Cressida i Det Kgl. Teaters version af „Troilus og Cressida“.

I det klassiske, danske nationalrepertoire gælder det også omhu for modersmålet, sådan som Holberg skrev det med gnistrende replikker til sin Pernille i „Den Stundeløse“, som Susse Wold spillede på Det Kgl. Teater.

Kan man give Shakespeares og Holbergs monologer fuld værdi har man et fundament som man kan bygge letsindigheder på, sådan som Susse Wold har gjort det når det gjaldt om at formulere det vittige, det pikante og erotiske.

Der var sprogligt og kropsligt spræl i farcen „Tag dig lidt af Amélié“. Men kulminationen på lystspilsiden oplevede Susse Wold i samspillet med Bent Mejding i Noël Cowards vittigt elegante „Privatliv“, som

parret spillede mere end 700 gange, suppleret af en udgave i Stockholm. Her spillede Sveriges store skuespiller Jarl Kulle den mandlige hovedrolle

Susse Wold har med sin stemmes vellyd og sit sprogs ægthed givet mæle til de største i dansk litteratur fra H. C. Andersen til Karen Blixen. Som Andersen-fortolker, både på dansk og engelsk, er hun uovertruffen, som tusinder af tilhørere over det ganske land har oplevet det med en gribende fortolkning af „Snedronningen“.

Den, der skriver godt, tænker godt. Det viser Susse Wolds selvbiografiske bog „Fremkaldt“, der er skrevet med en sproglig lethed uden krinkelkroge. Susse Wold får Modersmål-Prisen for hele sin produktion, også for sin bog.

Det er af stor betydning for det danske sprogs niveau at der bliver taget hånd og ånd om det af personligheder som Susse Wold.

Kære Susse Wold, du er ikke blot en stor teaterkunstner, du er også en stor sprogkunstner. For os andre er du en sproglig rollemodel.

Tillykke med Modersmål-Prisen.

Takketale

AF SUSSE WOLD

„Du danske sprog, du er min moders stemme, så sødt velsignet du mit hjerte når.“

Min mors stemme var måske ikke ligefrem blid, men den var musikalsk og charmerende. Det var min fars også, men alligevel kalder vi det sprog, vi taler for – Modersmålet. Til gengæld hedder det jo Fædrelandet. Måske skulle vi til at tænke lidt mere i retning af ligestilling mellem mor og far og land og sprog. Vi siger jo heller ikke længere Moder og Fader. Vi siger Mor og Far. Det er mindre højtideligt, men derfor behøver det ikke at virke mindre hjerte-

ligt, eller mindre naturligt.

Kan man overhovedet tale naturligt, når man er skuespiller og i sin profession hele tiden siger noget, som andre har tænkt og skrevet, og som ikke er udtrykt med ens egne ord?

Det håber jeg da inderligt, at man kan, men jeg indrømmer, at det er en stadig

udfordring, der kræver viljen til indlevelse i karakterer, der kan være så væsensforskellige fra en selv. Man bevæger sig ind i et spændingsfelt mellem rollen og ens eget jeg, og netop her kan det være sproget, der fører en på rette vej i omhu for naturligheden i den person, man skal fremstille.

Da jeg fik den glædelige meddelelse om, at jeg havde modtaget Modersmål-Selskabets pris, blev jeg spurgt om, hvordan jeg tænker på sproget, hvorfor jeg taler som jeg gør. Jeg må ærligt sige, at det aner jeg ikke. Da jeg for mange år siden gik på elevskolen, havde jeg en glimrende talelærer, som hjalp mig med udtalen af ordene. I mange år tænkte jeg meget på sproget, når jeg talte. Lidt ligesom når man lærer at køre bil, reflekterede jeg meget over, hvornår jeg skiftede gear!!

Da jeg så fik kørekort og havde kørt i nogen tid, skænkede jeg det ikke en tanke. Jeg kørte bare. Sådan har jeg det også med sproget. Jeg taler det bare.

Sproget er en så utrolig vigtig ting. Ikke kun for en skuespiller, men for os alle sammen. Det er sproget, som formidler de følelser vi har. At formidle følelser og tanker er jo det som gør, at vi bevæges, at vi føler os i live.

Jeg tror, at en skuespiller skal benytte sig af et slags nul-sprog – det, sprogfolk kalder det umarkerede sprog. Et sprog, som kan accepteres i et stykke af Shakespeare, hvor man føler, at lige nu befinder jeg mig på Kronborg i år 1603. Jeg er Dronningen i „Hamlet“, og der skal ikke være noget i mit sprog som trækker mig hverken til Hellerup eller til Nørrebro. Men nul-sproget kan jo også farves, og det benyttede jeg mig fx af, da jeg spillede Eliza i „Pygmalion“.

„Tænk ikke på at tale fladt,“ sagde John Price. „Bare kom lidt symaskineolie på sproget!“ Det gjorde jeg så.

Selv om det er mere end halvandet hundrede år siden H. C. Andersen skrev sine eventyr, taler hans sprog op gennem tiden til os som det mest danske, vi kan forestille os. Han bruger ord, vi ikke bruger mere, men hans sprog tone er så naturlig i både lune og alvor, at han rammer os i hjertet. I andet bind af sin Levnedsbog skriver han:

„Det franske sprog vil jeg kalde plastisk, det tilnærmer sig Billedhuggerkunsten, hvor alt er bestemt, klart og afrundet; men vort danske Modersmaal har en Farverigdom, en Afveksling i Udtryk, der betegner de forskellige Stemninger. Jeg var glad ved mit Modersmaals rigdom, hvor er det blødt og klangfuldt, naar det tales som det skal tales...“

Om Andersen ville forstå mig i dag, hvor vi ikke taler som han gjorde, når han konverserede Bournonville eller H. C. Ørsted, kan jeg ikke sige, men jeg forstår ham og kan ikke finde bedre udtryk for min taknemmelighed over at have modtaget denne smukke pris end ved at læse hans eventyr – „Tepotten“.

Foto: Kaj Gøgsig.

Tonefald

AF GEORG SØNDERGAARD

Når vi skal beskrive det talte sprog nærmere, får vi brug for en række begreber som ellers ikke er relevante i dagligdagen, men det er jo ikke så mærkeligt. Det er noget der kendes fra alle fag. I forbindelse med det talte sprog gælder det begreber fra sprogvidenskaben. Et særligt område her er fonetikken, der beskæftiger sig med sprogets lydlige side. Her er det værd at huske at langt de fleste af alverdens sprog kun eksisterer i lydlig form. Kun relativt få sprog har både et tale- og et skriftsprog. Dansk er et af dem.

Fonetikkens opgave er at beskrive sprogets lydlige udtryksmidler. Ud over enkeltlyd, (vokaler og konsonanter) gælder det en række lydlige træk som ikke knytter sig til enkeltord men til det samlede sprogpræg. Den faglige betegnelse for disse lydlige variationer er prosodi. Prosodien har afgørende betydning for det der siges. Man kan jo blot tænke på det indtryk man gør på fremmede hvis man prøver at tale deres sprog. De fleste danskere føler at de behersker engelsk, men i praktisk brug af engelsk talesprog kommer de fleste til kort. Det skyldes ikke mindst ukendskab til engelsk intonation. I svensk og norsk har man musikalsk accent der skelner mellem to ordtoner accent 1 og accent 2 hvor accent 1, der stort set svarer til det danske stød, udtales f.eks. svensk og vinter, mens svenska og sommar har accent 2. I norsk er forholdene mere komplicerede, men der er tale om samme fænomen. Noget tilsvarende findes ikke i dansk. Dansk sætningsmelodi er karakteriseret ved en jævnt faldende tone gennem hvert enkelt sætningsforløb.

Tonegang eller tonefald har flere funktioner. Dels er det signal for den talendes holdning til det der tales om. Vi kan tage et hvilket som helst ord som eksempel. I en af sine revyviser illustrerede Poul Henningsen det med ordet nå: Nå kan udtales på uendelig mange måder, begejstret, advarende, opfordrende, truende, medlidende osv. Her er tale om et yderst levende og produktivt udtryksmiddel som ikke har noget modsvar i

skriftsproget. Dels fungerer det som tegn på ens sproglige baggrund, at tonefaldet i ens daglige talesprog ofte er præget af en bestemt dialekt eller en egn. Der er altså forskel på tonefaldet når en sjællænder og en jyde siger noget forsonligt, optimistisk osv. Når jeg møder en af mine venner som er en flittig bruger af den lokale bane, afsluttes samtalen ofte med at han siger „Jeg skal nå et tog“. Og blot den måde han udtaler ordet „tog“ på, antyder hans oprindelse.

De prosodiske forhold som er relevante i dansk er længde, tryk og tonefald. I dansk kan de fleste vokaler både være lange og korte. Man kan sammenligne

ile ilde og i:le ile
køle kølle og kø:le køle (: tegnet angiver at vokalen er lang)

Det andet forhold, tryk er lige så afgørende for betydningen som længden. Det kan vise med ganske enkle eksempler:

en fransk bog	og	en franskbog
meget godt	og	meget godt
du skelner sikkert	og	du skelner sikkert

(sikkert = ufejlbart)
(sikkert = måske)

I praksis er muligheden for misforståelser uhyre ringe selv i et tilfælde som „meget godt“. Det skyldes dels den kontekst eller forståelsesramme vi uvilkårligt tolker det vi hører ind i, dels den signalfunktion vi nævnte ovenfor. Hvis nogen spørger „Hvordan har du det egentlig?“ og den anden så svarer „Joh, jeg har det da meget godt“ kan man godt regne med at vedkommende netop ikke har det meget godt.

Hermed er vi nået til det tredje prosodiske træk, tonegangen eller tonefaldet. Det er det der er den største vanskelighed i dansk. Langt de fleste danskere bruger – uden at vide det – stød-

det korrekt, men det er et kolossalt problem for udlændinge der vil lære den korrekte udtale af dansk. Stødet findes også i enkelte andre sprog men ikke på samme måde som i dansk hvor det som nævnt er betydningsadskillende.

En udtømmende og systematisk beskrivelse af stødet og dets forekomst er vanskelig for ikke at sige umulig. Danske sprogforskere har siden Jens Pedersen Høysgaards tid kæmpet med at løse stødets gåde. Der er skrevet utallige videnskabelige artikler, ja hele bøger om det danske stød. Men der er stadig talrige ubesvarede spørgsmål. Meget

af det vil vi vende tilbage til i følgende artikler. Rent fonetisk er stødet jo ikke et fænomen der følger efter den pågældende lyd. Det er jo samme „n“ i f.eks. „ender“ og „ænder“. Men net bliver anderledes når det får stød som i ænder og tænder (pl. af tand). Stødet forekommer ved alle vokaler og en række stemte konsonanter: l,m,n, j,v, r.

Stødet illustreres bedst ved at sammenligne en række ellers enslydende ord. Nedenfor er anført en række af den slags ordpar; ordene i højre kolonne har stød, ordene i venstre kolonne har ikke stød:

<i>uden stød</i> stødløs kons.	<i>med stød</i> stød på kons.	lang vokal	stød på vokal	kort vokal	stød på vokal
man	mand [man']	rige [ri:]	Rie [ri'e]	lidt [led]	ledt [le'd]
møller [møler]	Møller [møl'er]	noget [nå:ed]	nået [nå'ed]	slip [sleb]	sleb [sle'b]
gæller [gæler]	gælder [gæl'er]	aner [a:ner]	aner [a'ner]	lyst (sb) [løsd]	løst [lø'sd]
men [mæn]	men [mæn']	byger [by:er]	byer [by'er]	det [de]	d [de']
ender [æner]	ænder [æn'er]	kørende [kø:rene]	kørerne [kø'rene]	hest [hæsd]	hæst [hæ'sd]

Efter Steffen Heger
Sprog og Lyd. Elementær dansk Fonetik
s.123-24

Det jeg begynder med er tit en sprogfølelse. For mig eksisterer der ikke rigtigt personer i bøgerne. Der eksisterer sprog – sprogpersonlighed kan man sige.

Peter Høeg i Berlingske Tidende d. 5. sept.

Jeg ærgrer mig i særdeleshed over, at jeg ikke forstod, at det er kolossalt, ja, helt essentielt, at jeg kom til at tale dansk meget godt og meget hurtigt.

Prins Henrik i biografien „Enegænger“.

Sprogpolitik – mediepolitik

Modersmål-Selskabets henvendelse til Folketingets kulturudvalg:

Alle Folketingets partier har gennem årene aktivt givet opbakning til en national sprogpolitik der har til formål at fremme og styrke det danske sprog.

Når det er kommet til specifik lovgivning har Folketinget været mere tilbageholdende, og når det har drejet sig om penge – nå ja, penge er der altid mangel på.

Alligevel har institutioner som Dansk Sprognævn og Det Danske Sprog- og Litteraturselskab fået bevillinger til sprogportaler og digitaliseringsprojekter. Senest er der bevilget penge til digitalisering af

den danske kulturarv, og en kampagne der har til formål at styrke de nordiske sprog indbyrdes.

Nu er muligheden der for over en bred kam at implementere en national sprogpolitik, der har til formål at udvikle og styrke det danske sprog, uden behov for specifik lovgivning, og uden at det koster ekstra: Alle medier, der fremover modtager støtte fra mediestøtteordningen, skal formulere og efterleve en sprogpolitik for det danske sprog. Så enkelt er det!

Med venlig hilsen Modersmål-Selskabet
Jørgen Christian Wind Nielsen
Formand

DR og sproget

DR har gennem de senere år formuleret en udmærket sprogpolitik. Der har været holdt årlige sprog møder, ansat sprogkonsulenter, udnævnt sprogambassadører, lavet intranet og udarbejdet spændende sproglige analyser i samarbejde med Dansk Sprognævn. Problemet er ikke DRs sprogpolitik. Problemet er at den ikke bliver efterlevet.

Modersmål-Selskabet har derfor på sin seneste generalforsamling besluttet at henvende sig til DR med en opfordring til at følge op på den vedtagne sprogpolitik, der endnu ikke har givet sig synlige udslag.

Modersmål-Selskabet foreslår også DR, at der synges på dansk ved Dansk Melodi Grand Prix, som vi også gjorde det i 2004, da DR gav tilladelse til at indlevere konkurrencemelodier med engelsk tekst. Endelig vil Selskabet rette henvendelse til undervisnings- og kulturministrene om at offentlige myndigheder skal tilstræbe at anvende danske ord frem for engelske.

Hvis DR ikke kan eller ikke vil prioritere sin kerneydelse – sproget – må ledelsen melde det ud. (Indlægget blev bragt i Information den 27. juli 2010)

Jørgen Christian Wind Nielsen

Ny dansk messebog: fusk eller sjusk?

På bispedømmets hjemmeside kan man nu downloade en række pdf-filer, som kaldes „ritualer m.m.“ – herunder en tekst der benævnes „Ordo Missae“ uden nærmere præcisering. Ved nærmere eftersyn drejer det sig dog hverken om Ordo Missae fra 1962 (den gældende udgave af den traditionelle messebog) eller om Novus Ordo Missae i den gældende udgave på latin. Hvad bispedømmets liturgiudvalg her lægger på nettet er en hjemmelavet dansk „oversættelse“ af Novus Ordo Missae, der, med rette, er udgivet „ad experimentum“ – dvs. som et forsøg. For den er behæftet med fejl, og den mangler den obligatoriske godkendelse fra Gudstjenestekongregationen <http://katolsk.eftertanke.dk/2010/08/18/ny-dansk-messebog-fusk-eller-sjusk/> [http://www.katolsk.dk/1739/?tx_ttnews\[tt_news\]=479&tx_ttnews\[backPid\]=1105&cHash=e9df931749](http://www.katolsk.dk/1739/?tx_ttnews[tt_news]=479&tx_ttnews[backPid]=1105&cHash=e9df931749)

Med ryggen til

Det er rentabelt for samfundet, for almindelsen og især for den studerende, men det er ikke rentabelt for universitetet, der jo er en forretning og ikke et centrum for ånd. Derfor er der planer om at nedlægge discipliner som latin, græsk og russisk på Københavns Universitet. Med den manøvre kan man med ét hug vende ryggen til både fortiden og fremtiden. Universitet kommer af latin og betyder „helhed“.

Red.

Sortladne Hav!

Ny biografi om sprogrøgteren Børge Outze, Informations grundlægger.

To tidligere medarbejdere ved det uafhængige dagblad Information, Ole Lange og Alex Frank Larsen, har 30 år efter Børge Outzes død udgivet en mamutbiografi om Informations grundlægger og chefredaktør. Når bogen skal omtales i disse spalter, skyldes det først og fremmest, at den tegner et detaljeret portræt af en enestående sprogbruger, der blev et journalistisk forbillede for sin samtid. Med sproglig opfindsomhed og skarphed gjorde han avisens leder til dens mest læste stof.

Bogens forord indledes på side 9 med disse linjer: „Sortladne Hav! Disse to ord fra Kongesangen inspirerede engang Børge Outze til at fyre denne flothed af: „Jeg ville godt give alt det væk, jeg har skrevet, for at have skrevet de to ord: „Sortladne Hav“. Sikken byttehandel. Det *storladne* bliver med et poetisk ryk til det sortladne, og så vrimler billeder og musik frem af sproget, så en af dets fremmeste brugere er rede til at sætte sit livsværk til salg.“

Og bogen slutter på side 812 (!) med en omtale af Johannes Møllehaves tale ved bisættelsen med erindringsglimt af personlige oplevelser fra hans tid som medarbejder på Information og derefter følgende efterskrift: „Børge Outzes urne lægges i de ukendtes fællesgrav på Sundby Kirkegård. Der er ingen sten, ingen blomst, intet navn. Her hviler han anonymt under græsset, tæt på hjemmet og ikke langt fra stranden, hvor Øresunds blå åbner sig ud mod det sortladne hav.“

Børge Outze (1912-1980) grundlagde i 1943 det illegale nyhedsbureau Information. Ved befrielsen i 1945 besatte og overtog han med sine medarbejdere trykkeri og lokaler efter det nazistiske dagblad Fædrelandet og begyndte udgivelsen af det uafhængige dagblad Information, der trods økonomiske nedture har overlevet som det eneste af efterkrigstidens nye dagblade. Biografien fortæller om hans dramatiske liv både før, under og efter besættelsen 1940-1945, men rummer samtidig en spændende gennemgang af samtidshistorien, der suppleres med en lang række eksempler på hans legendariske avis-

ledere underskrevet med hans kendte signatur „o.“ Børge Outze skrev hele sit liv. Som 11-årig mødte han op på Fyns Venstreblad i Odense for at blive journalist, men blev sendt hjem for at vende tilbage med realeksamen og blive ansat kort efter sin 16-års fødselsdag. Han var chefredaktør for dagbladet Information fra 1945 indtil sin død i 1980, og i årene 1946-1965 var hans medredaktør Erik Seidenfaden (1910-1990)(Tøger Seidenfadens far). De supplerede hinanden trods vidt forskellige i arbejdsform. Børge Outze behøvede bare at få et emne, så kunne han sætte sig som en anden hyggepianist og spille på skrivemaskinen, så der en halv time efter forelå en lille melodi over temaet. Erik Seidenfaden gik op og ned ad gulvet mellem sætningerne og havde enorme ambitioner med det han skrev.

I biografien giver en række af Børge Outzes tidligere medarbejdere en karakteristik af hans sproglige naturtalent: – Han er som få forliebt i det danske sprog. Han kan bruge sproget uden at slide det fladt, men hjælpe det med at rejse sig. Han kan dreje ord og vendinger, så han får sproget til at boble. Han kan skabe nye ord, der binder ufornelige begreber sammen. Han vogter over stavemåder og er født med en indbygget stavekontrol. Han er den mest kræsne sprogrøgter med en udstrakt tolerancegrænse undtagen over for dårligt og forkert sprog. Han er sikker i sit billedsprog og sit ordbrug, men med en udpræget sans for rytme, stilistik og pointering. Han leger sig ind i menings-sammenhænge og frem til en konklusion.

Af Henrik Munck (der som nyuddannet cand. oecon. var ansat som journalist ved Information 1957-1958).

Outze – reporter, redaktør, revser. En biografi af Ole Lange og Alex Frank Larsen. 849 sider. Informations Forlag 2010. 399 kr.

Routledge-grammatikken

AF LORÁND-LEVENTE PÁLFI

„Det står skidt til med grammatikundervisningen i den danske folkeskole – og vel også andre steder i det danske uddannelsessystem“. Dette eller et lignende udsagn er et jævnlige tilbagevendende credo i bl.a. den danske dagspresse og den danske hverdag i det hele taget. Dagsordenen her er ikke at argumentere for udsagnets rigtighed eller det modsatte. Diskussionen vil formentlig alligevel vare ved, så længe det danske sprog består.

Uanset om man er enig eller uenig i det ovenstående indledende udsagn, kan følgende næppe diskuteres: Traditionen for dansk grammatikskrivning i Danmark er overraskende ringe. Ganske vist findes der bidrag til dansk grammatik i hvert fald siden 1600-tallet (eksempelvis Lavrids Kocks *Introductio ad lingvam Danicam, puta Selandicam, in usum exterorum Danica amantium methodo facili conscripta*, skrevet mellem 1656 og 1666), men bidragene gennem århundrederne frem til i dag er generelt fåtallige og lidet omfattende sammenlignet med eksempelvis tysk grammatikskrivning i Tyskland de forgangne 400 år.

Et udmærket overblik over dansk/nordisk filologi i almindelighed og dansk grammatikskrivning i særdeleshed kan man i øvrigt få i de følgende tre bøger udgivet af Selskab for Nordisk Filologi i København: *Fra Rask til Wimmer* (1937), omhandler dansk modersmålsforskning og modersmålsforskere i det 19. årh., *Det danske sprogs udforskning i det 20. århundrede* (1965), titlen røber indholdet, samt *Forskningsprofiler* (1989), supplerer med tiden 1965 til 1989.

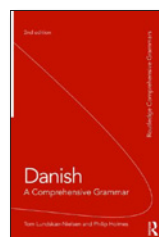
Norden (især pga. Island) fremviser en så rig holdig og omfattende middelalderlitteratur, at selv Tyskland og Frankrig, ja faktisk det meste af verden, ikke kan konkurrere dermed (kilde: personlig samtale med skandinavisten prof. dr. Joachim Grage). Måske er det her, grunden skal søges til den fattige tradition for dansk grammatikskrivning? Man har simpelthen prioriteret at bruge kræfterne på den norrøne litteratur i stedet?

Alligevel forekommer det uheldigt, at den mest omfattende, videnskabeligt mest ambitiøse, ja slet og ret den bedste grammatik over dansk nutidssprog er skrevet på engelsk og udarbejdet af forskere i Storbritannien – nemlig Routledge-grammatikken. Den ene af forfatterne til den bemeldte grammatik, nemlig Tom Lundskær-Nielsen, er rigtignok dansk. Alligevel har man lyst til at sige: Danmark, tag dig sammen. Måske er der noget rigtigt i de sure brokkehoveders evigt tilbagevendende udsagn? Og hvis de har ret, så kan modparten måske forsvare sig med, at der ikke findes tilstrækkelige mængder af lødigt undervisningsmateriale?

Routledge-grammatikken er en såkaldt konsultationsgrammatik, det betyder kort sagt 'en grammatik, man skal slå op i'. Dvs. i modsætning til den slags grammatikker, som man skal læse enten fra ende til anden eller læse længere kapitler/afsnit fra (såsom Aage Hansens *Moderne dansk* fra 1967). Der er meget stor forskel på disse to slags grammatikker. Eftersom det i praksis kun er de færreste normale mennesker, der læser en grammatik fra ende til anden (eller for den sags skyld i uddrag eller kapitler derfra), kan man groft sagt sige, at konsultationsgrammatikker er beregnet til brug for folket, mens alt andet grammatikografi, som den slags også kaldes, snarere er skrevet til brug for akademikere.

Synes man i øvrigt, at traditionen for dansk grammatikskrivning er ringe, kan man kun være grædefærdig over traditionen for dansk konsultationsgrammatikskrivning. Derfor – og hermed når vi til budskabet med nærværende tekst – fortvivl ikke! Køb Routledge-grammatikken. Og brug den. Det er stort set den eneste, der findes, som er noget værd.

Tom Lundskær-Nielsen & Philip Holmes: *Danish – A Comprehensive Grammar*. Second Edition. London/New York: Routledge 2010. 736 sider. £39.99 (paperback) / £95.00 (hardcover)

Årbog 2010

Hvorfor ler vi sommetider, griner eller smiler? Hvor mange forskellige typer af morskab findes der? Måske kan vi more os over en mand, der falder i en bananskræl, men nok mere, når vi ser det på vittighedstegningen, end hvis vi skulle opleve det i virkeligheden. Klovnen i cirkus kan også more med påklædning og gebærder, men oftest er humor dog forbundet med brug af sproget – fra spidsfindig ironi til rene vrøvlerier.

Det er denne side af sproget, redaktionsudvalget har valgt som tema for årbogen 2010, sproget brugt for sjov og til sjov. Derfor arbejdstitlen: „Sjov med sprog“. For vel er sproget et redskab eller et værktøj med mange praktiske formål, men det er sandelig også et legetøj, hvormed vi morer os selv og

hinanden. Tilsyneladende indeholder sproget et udtømmeligt reservoir af muligheder for ordlege, vittigheder, rim, remser, vrøvlerier, drillerier, underfundigheder osv. Børn elsker at lege med sproget, digterne gør det og ikke bare for sjov, alle faggrupper har deres særlige form for humor knyttet til fagets jargon, militære, gejstlige, håndværkere; jyderne siges at have særlig fornøjelse af underdrivelsen, københavnernes af overdrivelsen.

Redaktionsudvalget håber, at den kommende årbog vil fornøje medlemmerne. Medlemmerne vil modtage den i november, hvor den også er med på Bogmessen, og den vil traditionen tro blive præsenteret ved et særligt arrangement. (Se annoncen på bagsiden).

Bent Pedersbæk Hansen

Leksikon over ordbøger og leksika

Findes der en dansk-mongolsk ordbog? Eller en dansk-swahili ordbog? Hvilke sprog findes der i det hele taget danske ordbøger for? Og hvilke opslagsværker findes der på dansk om astrologi, astronomi, biologi, filosofi, fluebinding, fysik, historie, islam, kristendom, krydsord, matematik, okkultisme, psykologi, svejseteknik osv.?

„Leksikon over ordbøger og leksika“ er den første af sin art på dansk. I omtrent 700 artikler omtales mere end 1.400 forskellige danske ordbøger og leksika primært udgivet i tidsrummet 1990-2009

Loránd-Levente Pálfi er forskningsmedarbejder ved Center for Leksikografi ved Handelshøjskolen, Aarhus Universitet. Bogforlaget Frydenlund, kr. 399,-.

Mellem to sprog

I *Mellem to sprog* tager Thomas Harder afsæt i sine egne erfaringer som tosproget konferencetolk og litterær oversætter. Hans grundlæggende pointe er, at tosprogethed er en ressource snarere end et problem. Harder understreger også, at der i Danmark mangler respekt for sprog som en „hård“ kompetence. Thomas Harder analyserer sprogpolitikken, herunder betydningen af modersmålsundervisning og retten til tolkning på de danske hospitaler. I den sidste del af bogen diskuterer forfatteren den litterære oversættelses betydning for dansk sprog og kultur. Udkommet på Museum Tusculanums Forlag, kr. 168,-.

Generationssprog

Der er mange myter om unges sprog. I bogen undersøger Marianne Rathje disse myter om unges sprog og forståelsesklofter mellem generationerne, og det udforskes hvad generationssprog egentlig er. Det konkluderes bl.a., at der *ikke* er flere forståelsesvanskeligheder *mellem* generationerne end der er *inden for* hver generation, at der *ikke* er flere bandeord i de unges sprog end i de øvrige generationers, at der *er* flere engelske lån i de unges sprog end i de øvrige generationers, og at citater bruges mest af unge og markeres på en særlig måde af unge.

Bogen er en udgivelse af Marianne Rathjes ph.d.-afhandling om generationssprog. Marianne Rathje er ansat som forsker ved Dansk Sprognavn, der har udgivet bogen.

Sprogets vej til sindets fred

Forlaget skriver om Klaus Kjøllers nye udgave af „Sprogets vej til sindets fred“:

Gennem flere tusind år har man vidst, hvor vigtigt det er at kunne udtrykke sig godt. Især hvis man indtager en betydningsfuld plads i samfundet, må man kende sit sprog godt. Man må kende ordenes nuancer, så man hverken siger for lidt eller siger for meget. Man må vide, hvordan man taler med vægt og skaber sympati omkring sin sag. Man må kort sagt beherske de sproglige overtalelsesteknikker. Studiet af disse ting kaldes retorik.

Denne gennemreviderede udgave af ”Sprogets vej til sindets fred version 2” giver konkrete anvisninger på, hvordan man kommunikerer på magtens præmisser og på den måde griber og beholder magten. Her lærer man, hvor vigtigt det er at tale langsomt - man taler altid hurtigere end man tror - her er råd om at tale udenom, fordi det er klogere aldrig at kalde en spade for en spade - her er anvisninger på at bruge mange ord og således døve modtagerens modstandskraft, og her er tips om gerne at tale længe, men ikke alt for længe - for deri ligger kunsten.

Klaus Kjøller er lektor på Nordisk institut, hvor han forsker og uddanner sprog- og kommunikationsrådgivere. Han har skrevet en lang række bøger,

Sprogets trøst

Meta fór over stenter og hegn, over grundled uden fjerneste hensynslet og hvert eneste forholdsled var gået i baglås, forbi summen-de biled gennem blomstrende udsagnsled helt ind i ordskoven.

Det var grammatisk: hu hej hvor det gik

de små versfødder trampede frem gennem ordkløvereng hellere skæbner som flygtende subjekt end loddet i afhængighedsfald, man må afvise ethvert participium, udråbtegne sit nej til de indskudte ledsætnings sorgfyldte halvliv i løbende tekst.

(Digtet indgår i Søren Sørensens kommende digtsamling ”Kontrapunkt”)

ger, heriblandt bøger om manipulation, spindoktorer og netværk. Denne bog er en stærkt revideret udgave af forfatterens bog af samme titel, som udkom i begyndelsen af 1980'erne.

Klaus Kjøller. Forlaget Sohn.

242 sider, kr. 249,95

Tanken begynder i sproget

”Grænsen” har interviewet kulturminister Per Stig Møller om bl.a. sproget.

„Det er centralt at holde fast i, at dansk ikke er truet, blot fordi vi behersker og bruger andre sprog. Tværtimod er det kvalificerede samspil med andre sprog nøglen til det danske sprogs sunde udvikling. Men samtidig er det vigtigt at værne om sproget og udvikle det, så det rammer alle aspekter af menneskelivet. Tendensen går stærkt imod engelsk som globalt sprog, der aflejres mere og mere i de lokale sprog. Til sidst vil disse udhules og forsvinde. Og sådan må det ikke gå.

Problemet opstår, når vi holder op med at bruge dansk inden for forskellige fagfelter – altså det sprogforskerne kalder domænetab. Dansk har altid udviklet sig, ikke mindst ved at vi har indoptaget ord og udtryksformer fra andre sprog... det er en naturlig udvikling af sproget. Men det er et reelt problem, at vi i øjeblikket ser en tendens til, at det er hele fagfelter, hvor man helt holder op med at bruge dansk... Hvis det danske sprog ikke længere kan bruges til en kvalificeret drøftelse af spørgsmål, der er centrale for os alle sammen, så mister det danske sprog sin evne til at være det fællesskab, som er det danske samfund. Tanken begynder i sproget og derfor først og fremmest i modersmålet. Forarmes det, forarmes tankerne.“

Nekrolog over Nudansk Ordbog (1953–2010)

Politiken har nedlagt sin ordbogsredaktion

AF LORÁND-LEVENTE PÁLFI OG CHRISTIAN N. EVERSBUCH

Nudansk Ordbog – også kaldet *Politikens Nudansk Ordbog* eller kort NDO – udkom første gang i september 1953. Det var Lis Jacobsen, der tog initiativ til og stod i spidsen for udgivelsen. Idéen var at skabe en „let tilgængelig moderne dansk ordbog“, der kunne nå ud til vide kredse af befolkningen. Hovedkilden til værket var *Ordbog over det danske Sprog*, som på det tidspunkt var nået til bind 26. Siden er NDO udkommet i opdateret udgave i snit ca. hvert tredje år foruden de forskellige oplag udgaverne imellem. August 2010 var sidste gang, værket oplevede at blive udgivet i bogtrykt form – nemlig med sin 21. udgave, 1. oplag.

Politikens ordbogsredaktion er blevet nedlagt, medarbejderne fra redaktionen afskediget og ordbøgerne solgt til digitalordbogsvirksomheden Ordbogen.com. Det er den foreløbige plan, at værkerne fortsat skal eksistere i digital form.

Nutidens ensidige fokus på det digitale og den position, som Politikens Forlag indtager i den sammenhæng, skal ikke udredes her; se artiklen 'Det digitale hysteri – eller kunsten at synge i kor' i *BogMarkedet*, nr. 9/2010, s. 25.

NDO skriver sig ind i traditionen af danske betydningsordbøger i håndordbogskategorien – dvs. i modsætning til storordbøgerne *Videnskabernes Selskabs Ordbog* (bind 1–8, 1793–1905), *Ordbog over det danske Sprog* (bind 1–28, 1918–1956, supplementsbind 1–5, 1993–2005) og *Den Danske Ordbog* (bind 1–6, 2003–2005) – begyndende med Jens H. Leths *Dansk Glossarium* (1800). Leths ordbog, som er af beskeden størrelse (i alt 230 sider; 10.000 opslagsord), blev hurtigt afløst af Christian Molbechs *Dansk Ordbog* (bind 1–2, 1833), som er omtrent fem eller seks gange så omfattende og udkom i en opdateret, forøget udgave i 1859. I begyndelsen af det efterfølgende århundrede udkom B.T. Dahl og H. Hammers *Dansk Ordbog for Folket* (bind 1–2, 1907–1914), som er lidt større endnu.

NDO har givet anledning til en lang række afledte værker, af hvilke de følgende kun er et udvalg af udgivelser fra nyeste tid: *Politikens Nudansk Leksikon* (2002), *Politikens danskordbog for børn* (2005), *Politikens dansk pocketordbog* (2005), *Politikens store fremmedordbog* (2007), *Politikens retskrivningsordbog* (2008), *Politikens retskrivnings- og betydningsordbog* (2009).

Gennem en menneskealder har NDO udfoldet sit virke fra reolhylder i danske villaer, lejligheder, rækkehuse og husmandshjem, den har ligget på hundredtusindvis af små borde opstillet i gymnastiksale på skoler i Jylland, på Sjælland og alle vore andre øer, og dét under hele tre snese af danske 9.- og 10.-klasseårganges afgangsprøver i dansk stil. Tilsvarende har hundredtusindvis af danske gymnasieelever søgt autoritativ bistand på dens sider, enten hjemme på drenge- og pigeværelserne under lektielæsningen eller mens eksamensvagterne tavst vandrede forbi under skriftlige eksaminer. Den nu – i fast form – bortgangne lå endvidere trofast ved siden af enhver krydsogtværs-løsende dansker: Når der opstod tvivl om eksempelvis antallet af bogstaver i nogle af vort sprogs lidt sjældnere gloser, var NDO en fin følgesvend. Også på kaffebordet hos enhver dansker, der forfattede selskabsviser, vers og sange, har man gennem mere end et halvt århundrede kunnet finde den.

Blandt nogle teoretikere har NDO ikke nydt anseelse. Det ændrer dog ikke ved den kendsgerning, at NDO har været den eneste danskordbog på markedet, som er udkommet i opdateret form i snit ca. hvert tredje år i hele anden halvdel af det 20. samt i begyndelsen af det 21. århundrede. Heller ikke den kendsgerning kan overses, at værket er solgt i mere end én million eksemplarer. Det er hævet over diskussion, at NDO har været den absolut mest populære ordbog i Danmarks historie, og det er et stort tab for den danske befolkning, det danske sprog og den danske bogbestand, at udgivelsen i sin trykte form er blevet nedlagt.

POST**PP**

DANMARK

Modermål-Selskabet indbyder til møde om Årbog 2010: SJOV MED SPROG

tirsdag den 23. november 2010 kl. 17-19
I Byggeriets Hus, Godthåbsvej 33 på Frederiksberg

Traditionen tro præsenterer Modersmål-Selskabet sin årbog ved et møde, hvor flere af årbogens bidragydere lægger op til debat om årbogstemaet.

**Der serveres en forfriskning.
Alle interesserede er velkomne**

BOGMESSEN 2010

Modersmål-Selskabet stand 388 i Forum.

**Fredag den 12. – 14. november
– over for balkonscenen.**

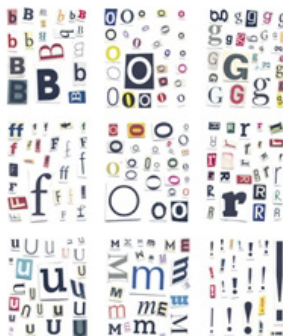
Åbent fredag kl. 10 – 19

Åbent lørdag kl. 10 – 18

Åbent søndag kl. 10 – 18

Konkurrence i det danske sprog – kom og vind en præmie!
Tidligere årbøger vil kunne købes med fordelagtig rabat.

Hvis medlemmer igen i år ønsker at indgå i vagtskemaet,
bedes de kontakte Ingrid Carlsen på mailadressen
ic@modersmaal.dk eller på telefon 60958802.

BogForum
12-14 NOV. 2010

AFSENDER
MODERSMÅL-SELKABET
Wind
Mylius Erichsens Allé 27
2900 Hellerup

Returneres ved varig adresseændring

B